

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням XVIII сесії
восьмого демократичного скликання
Нижньовербізької сільської ради
від 21.12.2023 року
№1277-XLVIII/2023

Програма
охорони навколишнього природного середовища
Нижньовербізької сільської територіальної громади
на 2024 – 2026 роки

2023 рік

**Паспорт програми охорони навколишнього природного середовища
Нижньовербізької сільської територіальної громади на 2024 – 2026 роки**

1. Найменування Програми: «Програма охорони навколишнього природного середовища Нижньовербізької сільської територіальної громади на 2024 – 2026 роки».

Ініціатор розроблення Програми: Нижньовербізька сільська рада.

Розробник програми: Відділ житлово-комунального господарства, інвестицій та соціально-економічного розвитку Нижньовербізької сільської ради.

2. Відповідальний виконавець Програми: Нижньовербізька сільська рада.

3. Виконавці Програми: Нижньовербізька сільська рада, старости сіл Нижньовербізької сільської територіальної громади, керівники комунальних підприємств сільської ради

4. Термін реалізації Програми: 2024 – 2026 роки

5. Етапи фінансування Програми: щорічно.

6. Прогнозні обсяги та джерела фінансування:

Роки	Прогнозні обсяги та джерела фінансування (тис. грн.)				
	Всього	в т. ч. за джерелами фінансування			
		державний бюджет	обласний бюджет	бюджет сільської територіальної громади	інші джерела
2024 рік	12000,0	3000,0	8000,0	1000,0	
2025 рік	12000,0	3000,0	8000,0	1000,0	
2026 рік	12000,0	3000,0	8000,0	1000,0	
Всього	36000,0	9000,0	24000,0	3000,0	

Географічна характеристика Нижньовербізької сільської територіальної громади

- Нижньовербізька сільська територіальна громада розташована у Коломийському районі, Івано-Франківської області. До її складу входять 6 населених пунктів: Нижній Вербіж, Великий Ключів, Верхній Вербіж, Мишин, Спас та Ковалівка.

Територія громади займає загальну площу у 97,57 км² , чисельність жителів громади складає 13028 чол., а саме:

- с. Нижній Вербіж – 2434 чол.,
- с. Верхній Вербіж – 1328 чол.,
- с. Великий Ключів – 3029 чол.,
- с. Мишин – 2491 чол.
- с. Спас – 2735 чол.
- с. Ковалівка – 1011 чол.

- Нижній Вербіж – безпосередньо примикає до Коломиї – важливого туристичного, культурного та економічного центру Прикарпаття, населення якого сягає понад 60 тис. Історично, села відділяла від міста гірська річка, однак комунікацію між ними суттєво спростила побудова моста, який і на сьогодні перебуває в доброму стані. Таким чином, у безпосередній близькості від міста в згаданих селах можна зауважити початок процесу субурбанізації.

- Частина території громади (с. Великий Ключів) на півдні межує з Національним парком «Гуцульщина», далі – Карпати, однак дорога в цьому напрямку знаходиться у незадовільному стані.

Екологічна ситуація

- Загалом, стан навколишнього середовища в громаді можна охарактеризувати як добрий: «традиційний» спосіб ведення сільського господарства, значна кількість зелених насаджень, сусідство з Національним парком «Гуцульщина» покривають негатив близькості до Коломиї – міста із вагомим промисловим потенціалом. На самій території громади відсутні великі промислові підприємства.

- Спосіб теплопостачання місцевого житлового сектору змішаний. Частина домогосподарств під'єднана до централізованої газової мережі і опалює цим паливом, але через його зростаючу вартість мешканці поступово модернізують свої системи опалення та переходять на тверде паливо.

- У 5 населених пунктів із 6 відсутня централізована система водопостачання та водовідведення. Постачання води відбувається або з місцевих поверхневих джерел або з індивідуальних криниць. Рідкі побутові відходи, в більшості випадків, скидаються у вигрібні ями, а потім їх забирають та вивозять на підставі індивідуальних договорів.

- Серйозну та перманентну небезпеку для сіл територіальної громади складають гірські річки, які протікають територією громади (р. Прут, р. Пістинька, р. Лючка, р. Сопівка). Повенева загроза в тій чи іншій мірі актуалізується 2 рази на рік, останніми роками масштаби повені сягають рівня стихійного лиха.

Очікувані результати виконання програми

Реалізація програми охорони навколишнього природного середовища Нижньовербізької сільської територіальної громади на 2024 - 2026 роки дасть змогу покращити стан навколишнього природного середовища громади.

За результатами реалізації програми заплановано здійснити запобігання шкідливої дії вод шляхом створення комплексу гідротехнічних споруд на паводконебезпечних ділянках рік, відновити і підтримати сприятливий гідрологічний режим та екологічний стан річок.

Зменшення викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і мобільних джерел.

Вдосконалення системи поводження з побутовими відходами шляхом часткового впровадження роздільної системи їх збирання, утилізації та переробки.

Розроблення системи поступового переходу на екологічно чисті й поновлювальні джерела енергії.

Термін проведення звітності

Відповідальний виконавець Програми один раз на рік, до 25 лютого року, наступного за звітним, надає управлінню екології та природних ресурсів обласної державної адміністрації інформацію щодо виконання Програми відповідно до поставленої мети і завдань.

Обґрунтування доцільності розроблення

Програми охорони навколишнього природного середовища

Нижньовербізької сільської територіальної громади на 2024 – 2026 роки

Усе необхідне для життєдіяльності людина отримує з природи: повітря, воду, сировину для промисловості. Людське суспільство як частина природи може бути тільки в постійній взаємодії з нею. Вплив людини на навколишнє середовище є перетворюючим, що змінює її, причому далеко не завжди в кращу сторону, тому збереження природного середовища і розумна охорона природи - одна з найгостріших проблем, що стоять перед людством, особливо в сучасних умовах.

Перед сучасним суспільством стоїть завдання не тільки зберегти природу, а й запобігти негативним наслідкам господарської діяльності людини в майбутньому. Одне з небажаних, але очевидних наслідків технічного процесу – забруднення оточуючого середовища вторинними продуктами виробничотехнічної діяльності.

Програма розроблена на виконання статті 16 Конституції України щодо забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на

території України, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 року, Постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» та враховуючи «Методичні 6 рекомендації щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання» від 04.12.2006 року № 367.

Підставою для розроблення Програми є наявність проблем на території Нижньовербізької сільської територіальної громади, розв'язання яких потребує залучення бюджетних коштів, коштів Обласного фонду охорони навколишнього середовища, координації спільних дій органу місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та населення, для ефективного вирішення комплексу питань, пов'язаних з охороною довкілля, раціонального використання природних ресурсів, поводженням з побутовими відходами та забезпечення екологічної безпеки в громаді.

Мета програми

Метою програми з охорони навколишнього природного середовища - розробка і реалізація заходів, насамперед першочергових, по забезпеченню екологічної безпеки, стабілізації і поступовому поліпшенню стану навколишнього природного середовища, раціональному використанні і відтворенню природних ресурсів шляхом використання науково - обґрунтованих природоохоронних і ресурсозберігаючих рішень, мобілізації матеріальних і фінансових ресурсів, координації дій органів влади і господарських суб'єктів, використання міжнародного досвіду.

Здійснення заходів щодо усунення причин забруднення, а також їх наслідків, залучення як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій в екологічні проекти, сприяння в подальшому розвитку міжнародного співробітництва у галузі охорони довкілля, забезпечення, у встановленому законодавством порядку, доступу населення до екологічної інформації, включаючи інформацію про небезпечні матеріали та види діяльності.

Основні завдання Програми

Реалізація Програми дасть можливість:

- досягти екологічно безпечних умов для проживання населення;
- поліпшити екологічний стан довкілля громади;
- активізувати поширення екологічної інформації, діяльності з екологічного виховання й підвищення екологічної культури населення;
- підвищити ефективність реалізації регіональної екологічної політики в цілому.
- втілити в життя розроблені заходи щодо охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів.

Для реалізації цих завдань потрібно керуватися таким принципом: перераховані до місцевого бюджету кошти за використання природних ресурсів

та забруднення довкілля мають направлятися безпосередньо на відновлення цих природних ресурсів та на природоохоронні заходи.

Фінансове забезпечення виконання завдань Програми

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів, коштів підприємств та інших джерел, не заборонених законодавством.

Але реально єдиним визначеним джерелом фінансування програми охорони довкілля району залишається обласний фонд охорони навколишнього природного середовища.

Оскільки фінансування екологічної програм може здійснюватись не лише за кошти бюджетів різних рівнів, а й з інших джерел, необхідно вишукувати можливість залучення благодійних екологічних фондів, грантів міжнародних організацій, пільгових кредитів, коштів підприємств, установ та організацій, внесків окремих громадян та інших джерел, не заборонених законодавством.

Контроль за виконанням Програми

1. Контроль за виконанням цієї Програми здійснює Нижньовербізька сільська рада.

2. Громадський контроль за ходом виконання Програми здійснюється представниками громадських організацій, статутом яких передбачено провадження діяльності у сфері з питань екології та раціонального природокористування.

Очікувані результати

Виконання Програми дасть можливість розробити та реалізувати заходи по забезпеченню екологічної безпеки, стабілізації і поступовому поліпшенню стану навколишнього природного середовища, раціональному використанню і відтворенню природних ресурсів, здійснити заходи щодо усунення причин забруднення, залучення як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій в екологічні проекти, сприяння подальшим розвитку міжнародного співробітництва у галузі охорони довкілля, забезпечення, у встановленому законодавством порядку, доступу населення до екологічної інформації, включаючи інформацію про небезпечні матеріали та види діяльності